

Dosarul nr. 2r-530/22
2-20120383-01-2r-07112022

Prima instanță - (Judecătoria Bălți, sediul central) S. Dubceac
Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu

D E C I Z I E

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Carateev Grigorii,
în cauza civilă intentată la cererea de chenare în judecată depusă de Carateev
Grigorii împotriva lui Bodnari Igor, intervenienți accesorii notarul Pădurari Corina,
Bodnari Anastasia, cu privire la rezoluțiunea contractului de donație,
împotriva încheierii din 10 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 30 septembrie 2020, Carateev Grigorii a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bodnari Igor, intervenienți accesorii notarul Pădurari Corina, Bodnari Anastasia, cu privire la rezoluțiunea contractului de donație.

Prin hotărârea din 6 iunie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul central, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de împotriva lui Bodnari Igor, intervenienți accesorii notarul Pădurari Corina, Bodnari Anastasia, cu privire la rezoluțiunea contractului de donație.

La 22 iunie 2022, Carateev Grigorii a declarat apel, prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată va fi admisă integral.

Prin încheierea din 5 septembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de apelantul Carateev Grigorii împotriva hotărârii din 6 iunie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul central.

S-a acordat apelantului termen limită de înregistrare a dovezii de achitare a taxei de stat, în original, în mărime de 75 lei și a cererii de apel motivate cu semnătură olografă sau electronică omologată, în original, în limba română, în copii pentru toți participanții la proces, în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți până la data de 30 septembrie 2022.

S-a explicat apelantului că, dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate și nu va fi prezentată dovada de plată a taxei de stat și cererea de apel motivată în

termenul stabilit, apelul nu va fi considerat depus și împreună cu toate documentele anexate va fi restituit.

Prin încheierea din 10 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de Carateev Grigorii împotriva hotărârii din 6 iunie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul central și s-a remis apelantului cererea de apel.

La 26 octombrie 2022, Carateev Grigorii a declarat recurs împotriva încheierii din 10 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului, recurentul a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că este pasibilă de casare.

În acest sens, a susținut că prin încheierea contestată, instanța de apel i-a încălcat dreptul de acces la justiție, întrucât fiind cetățean al R.Moldova, dar vorbitor de limbă rusă, nu a cunoscut despre conținutul încheierii instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Referitor la termenul de declarare a recursului, Colegiul constată că acesta a fost declarat în termen, la 26 octombrie 2022 (f.d.156), având în vedere că încheierea contestată a fost comunicată recurentului la 17 octombrie 2022 (f.d.161).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

Art. 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, prevede că în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În context, art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, stipulează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Art. 110 din Codul de procedură civilă, statuează că, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură or să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Din interpretarea prevederilor legale enunțate, este de înțeles că apelanților li se acordă un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, iar în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor menționate în încheiere, survine sancțiunea pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, la caz, restituirea cererii de apel.

Raportând la speță normele sus-citate, Colegiul consideră concluzia instanței de apel privind restituirea apelului declarat de Carateev Grigorii, ca fiind întemeiată.

Or, după cum denotă actele cauzei, la 22 iunie 2022 Carateev Grigorii a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 6 iunie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul central. (f.d.139)

Prin încheierea din 5 septembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Carateev Grigorii împotriva hotărârii din 6 iunie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul central.

S-a acordat apelantului termen limită de înregistrare a dovezii de achitare a taxei de stat, în original, în mărime de 75 lei și a cererii de apel motivate cu semnătură olografă sau electronică omologată, în original, în limba română, în copii pentru toți participanții la proces, în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți până la data de 30 septembrie 2022.

S-a explicat apelantului că, dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate și nu va fi prezentată dovada de plată a taxei de stat și cererea de apel motivată în termenul stabilit, apelul nu va fi considerat depus și împreună cu toate documentele anexate va fi restituit.

Colegiul Curții Supreme de Justiție reține că, copia încheierii menționate a fost expediată apelantului Carateev Grigorii la 7 septembrie 2022, prin intermediul poștei terestre (f.d.149) și a fost recepționată de către ultimul la 13 septembrie 2022 (f.d.151).

Astfel, neajunsurile indicate în încheierea din 5 septembrie 2022 a Curții de Apel Bălți nu au fost înlăturate în termenul stabilit de instanță și, prin încheierea din 10 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de Carateev Grigorii împotriva hotărârii din 6 iunie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul central și s-a remis apelantului cererea de apel.

Instanța de apel și-a fundamentat soluția în baza prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Iar, având în vedere circumstanțele reținute, Colegiul constată că instanța de apel întemeiat a restituit cerere de apel depusă de Carateev Grigorii împotriva hotărârii din 6 iunie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul central, pe motiv că apelantul nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel în termenul limită stabilit prin încheierea din 5 septembrie 2022 a Curții de Apel Bălți.

Colegiul menționează că apelantul avea obligația și a dispus de suficient timp pentru a întreprinde toate măsurile în vederea executării indicațiilor stabilite în încheierea instanței de apel, prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

Respectiv, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt ignorat de aceasta.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

Colegiul nu poate reține ca fiind întemeiate argumentele recursului referitoare la faptul că, apelantul/recurentul, fiind vorbitor de limbă rusă, nu a cunoscut despre conținutul încheierii instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

În acest context, Colegiul reține că potrivit art. 24 din Codul de procedură civilă, judecarea cauzelor civile în instanțele judecătorești se desfășoară în limba moldovenească. Persoanele interesate în soluționarea cauzei care nu posedă sau nu vorbesc limba moldovenească sânt în drept să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret. Prin încheiere a instanței, procesul se poate desfășura și într-o limbă acceptabilă pentru majoritatea participanților la proces. În cazul în care procesul se desfășoară în o altă limbă, instanța emite hotărârea în mod obligatoriu și în limba moldovenească. Actele de dispoziție ale instanței judecătorești se înmânează participanților la proces, fiind perfectate în limba în care se desfășoară procesul or, la solicitare, în limba de stat.

La fel, potrivit art. 9 din legea privind organizarea judecătorească nr. 514 din 6 iulie 1995, procedura judiciară se desfășoară în limba moldovenească. Persoanele care nu posedă sau nu vorbesc limba moldovenească au dreptul de a lua cunoștință de toate actele și lucrările dosarului, de a vorbi în instanță prin interpret. În cazurile și în modul prevăzute de legislația procesuală, procedura judiciară se poate desfășura și în altă limbă, în condițiile Legii cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova. În cazul când procedura judiciară se efectuează în altă limbă, documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba moldovenească.

La caz, prezenta cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Carateev Grigorii împotriva lui Bodnari Igor, intervenienți accesorii notarul Pădurari Corina, Bodnari Anastasia, cu privire la rezoluțiunea contractului de donație, se desfășoară în limba de stat.

Iar, actele de dispoziție ale instanței judecătorești se înmânează participanților la proces, fiind perfectate în limba în care se desfășoară procesul.

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece în termenul stabilit apelantul nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat, fapt ce atrage consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Carateev Grigorii și de a menține încheierea din 10 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Carateev Grigorii.

Se menține încheierea din 10 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă intentată la cererea de chenare în judecată depusă de Carateev Grigorii împotriva lui Bodnari Igor, intervenienți accesorii notarul Pădurari Corina, Bodnari Anastasia, cu privire la rezoluțiunea contractului de donație.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh